

Groot Merwede

2025

Team Onderzoek en Tertium

Inleiding

Aanleiding

Er is veel behoefte aan nieuwe woningen in Nieuwegein en de regio Utrecht. Daarom is het belangrijk om nieuwe woonwijken te bouwen. Het Rijk, de provincie Utrecht, gemeente Utrecht en gemeente Nieuwegein onderzoeken daarom hoe Groot Merwede (voorheen A12-zone) na 2030 ontwikkeld kan worden.

Tussen 2020 en 2040 is het plan om in de regio Utrecht nieuwe woningen, nieuwe werkplekken en nieuwe natuur- en recreatiegebieden te ontwikkelen. Een van die plekken waar dat kan, is Groot Merwede. Dat is het gebied tussen gemeente Nieuwegein en gemeente Utrecht.

Voor Nieuwegein gaat het om de oranje gebieden op de kaart: de Galecopperzoom, de tramremise en het westelijke deel van de Liesbosch langs het Merwedekanaal. Voor Utrecht gaat het om de gebieden Westraven, de Woonboulevard en het gebied ten oosten daarvan (MWKZ6*) en Papendorp, de roze gekleurde gebieden. Voor het hele gebied (alle gekleurde gebieden) wordt onderzocht hoe we dit kunnen ontwikkelen met tussen de 15.000 en 25.000 nieuwe woningen, tussen de 8.000 en 15.000 nieuwe werkplekken en bijbehorende voorzieningen, sport, groen en water.

*MWKZ6 staat voor Merwedekanaalzone deelgebied 6.

De gemeente wil de inwoners van Nieuwegein zo goed mogelijk betrekken bij het maken van de plannen. In 2022 heeft de gemeente met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties gesproken over de toekomst van het Nieuwegeinse

deel van Groot Merwede. De belangrijkste punten zijn toen vastgelegd in de 'Ruimtelijke Positiebepaling A12-zone' en willen we nu samen met hen verder uitwerken.

Leeswijzer

Enkele aandachtspunten bij het lezen:

- Wanneer de respondenten één antwoord konden geven en het percentage telt op tot meer of minder dan 100%, dan komt dit door afronding.
- Bij figuren en in de tekst staat "n = ...". Dit is het aantal respondenten dat de betreffende vraag heeft ingevuld.

Respons

Op 20 maart 2025 kregen de leden van het Inwonerspanel een uitnodiging om de vragenlijst in te vullen. Een dag eerder konden deelnemers aan de bijeenkomst over Groot Merwede die die dag plaatsvond de vragenlijst al invullen. Verder zijn inwoners via (sociale) media uitgenodigd om mee te doen aan het onderzoek.

In totaal hebben 1.320 personen de vragenlijst geheel of gedeeltelijk ingevuld (waarvan 37% lid is van het Inwonerspanel).

De resultaten zijn gewogen op leeftijd, zodat de leeftijdsverdeling van de respondenten de werkelijke leeftijdsverdeling van de Nieuwegeinse inwoners van 18 jaar en ouder beter weerspiegelt.

Resultaten

“Het belang van Groot Merwede voor Nieuwegein

Groot Merwede biedt een aantal kansen voor Nieuwegein. We zijn benieuwd naar wat u belangrijk vindt voor Nieuwegein.”

De respondenten is gevraagd om 5 onderwerpen in volgorde te zetten van meest belangrijk naar minst belangrijk voor Nieuwegein.

Het gaat om de onderwerpen:

- Nieuwe woningen
- Werkgelegenheid
- Ontwikkeling van groen en natuur
- Verbeteren van openbaar vervoer en fietsverbindingen
- Nieuwe voorzieningen (bijvoorbeeld winkels, horeca, recreatie- en sportvoorzieningen, scholen, ontmoetingsplekken, zorgvoorzieningen)

Het onderwerp nieuwe woningen is het meest op plaats 1 gezet, door 53%.

Ontwikkeling van groen en natuur volgt, met 31%.

Met 49% is werkgelegenheid het meest op de laatste plek gezet (figuur 1).

Figuur 1. Kunt u de volgende onderwerpen in volgorde zetten van meest belangrijk naar minst belangrijk voor Nieuwegein? (n = 1.320)

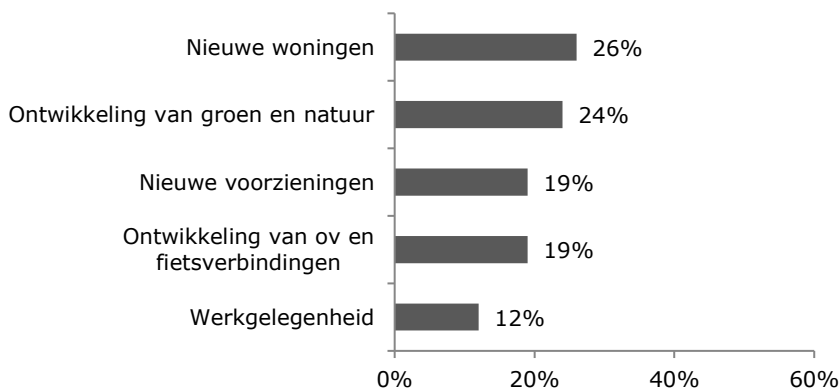
	Plek 1	Plek 2	Plek 3	Plek 4	Plek 5
Nieuwe woningen	53%	14%	14%	11%	8%
Ontwikkeling van groen en natuur	31%	26%	19%	13%	11%
Nieuwe voorzieningen	9%	22%	27%	25%	18%
Verbeteren van ov en fietsverbindingen	6%	30%	28%	23%	14%
Werkgelegenheid	2%	9%	13%	28	49%

- ‘Nieuwe woningen’ is door respondenten van 18 tot 25 jaar en vanaf 50 jaar meer op plek 1 gezet (57% tot 69%) dan door respondenten van 25 tot 50 jaar (40%).
- ‘Ontwikkeling van groen en natuur’ is door respondenten van 25 tot 50 jaar (42%) en 50 tot 75 jaar (30%) meer op plek 1 gezet dan door respondenten van 18 tot 25 jaar (12%) en vanaf 75 jaar (17%).
- ‘Nieuwe voorzieningen’ is door respondenten van 18 tot 50 jaar (10% tot 14%) meer op plek 1 gezet dan door respondenten van 50 tot 75 jaar (5%).

De resultaten van deze vraag zijn teruggerekend, waarbij de eerste plek het zwaarst weegt, de tweede plek het op 1 na zwaarst, enzovoorts. Daarbij is ervan uitgegaan dat er 100 punten te verdelen zijn over de 5 onderwerpen, dus 100%.

De rangorde is dan als volgt. Nieuwe woningen krijgen 26% van alle punten en ontwikkeling van groen en natuur 24%. Nieuwe voorzieningen en ontwikkeling van openbaar vervoer en fietsverbindingen krijgen beide 19% van de punten. Werkgelegenheid krijgt 12% van de punten (figuur 2).

Figuur 2. Kunt u de volgende onderwerpen in volgorde zetten van meest belangrijk naar minst belangrijk voor Nieuwegein? (n = 1.320)

Bij de toelichting is het volgende aangegeven:

Woningbouw – Ja, maar met nuance

- Er is brede steun voor meer woningbouw, vooral betaalbare woningen voor starters, jongeren en ouderen.
- Veel bewoners geven aan dat woningbouw alleen wenselijk is als dit gepaard gaat met goede voorzieningen, openbaar vervoer en behoud van groen.
- Er is bezorgdheid over te veel hoogbouw, verdichting en verlies van het karakter van Galecop en Nieuwegein.

Behoud van groen en natuur – Hoge prioriteit

- Er is veel zorg over het verdwijnen van natuur, recreatiegebieden en open groene zones zoals Galecopperzoom.
- Groen wordt als cruciaal gezien voor gezondheid, leefbaarheid, biodiversiteit en als buffer tegen luchtvervuiling en hittestress.
- Veel reacties pleiten voor behoud en versterking van groen, eventueel in combinatie met natuur-inclusieve woningbouw.

Bereikbaarheid en infrastructuur

- Goed openbaar vervoer en veilige fietsverbindingen worden belangrijk gevonden, maar moeten beter worden ontwikkeld.
- Er is weerstand tegen het doortrekken van een tramlijn door woonwijken, vooral in Galecop.
- Verkeersdruk en filevorming zijn nu al een probleem; plannen voor wegnuitbreiding en bereikbaarheid ontbreken volgens sommigen.

Vorzieningen en leefbaarheid

- Er is behoefte aan basisvoorzieningen zoals supermarkten, huisartsenzorg, tandartspraktijken, scholen en sportaccommodaties.
- Er is een gemis aan horeca, recreatie en ontmoetingsplekken, vooral voor jongeren en jongvolwassenen.
- Cityplaza wordt vaak genoemd als voldoende centrumgebied; extra commerciële functies zijn minder gewenst.

Balans en zorgvuldige planning

- Veel bewoners benadrukken dat het gaat om een samenhangend geheel: wonen, groen, mobiliteit en voorzieningen moeten in balans zijn.
- Er is kritiek op het risico van verstedelijking zonder voldoende aandacht voor leefbaarheid.
- Participatie en luisteren naar de bewoners wordt genoemd als essentieel voor draagvlak.

Verhouding woningbouw: vóór vs. kritisch

- **Voor woningbouw (grotendeels positief): ca. 40%**
 - Er is een duidelijk urgentiegevoel bij deze groep vanwege de woningnood.
 - Men pleit vooral voor betaalbare woningen voor starters, ouderen en lokale jongeren.
 - Voorwaarden die vaak genoemd worden: combineren met groen, goede bereikbaarheid en voorzieningen.
- **Kritisch tot terughoudend (ca. 50%)**
 - Deze groep is niet per se tegen woningbouw, maar heeft sterke zorgen:
 - Over het verdwijnen van groen (vooral Galecopperzoom).
 - Over de leefbaarheid, infrastructuur, verkeersdruk en luchtkwaliteit.
 - Over te snelle of grootschalige ontwikkeling zonder visie.
 - Velen uit deze groep zouden "ja" zeggen tegen woningbouw, maar **alleen onder strikte voorwaarden**.
- **Tegen woningbouw (duidelijk negatief): ca. 10%**
 - Deze mensen vinden dat het gebied helemaal niet bebouwd zou moeten worden.
 - Ze zien het bouwen als schadelijk voor natuur, gezondheid en identiteit van de wijk.
 - Een kleinere groep zegt: "Bouw elders", of "Laat het zoals het is".

“Een wijk voor iedereen

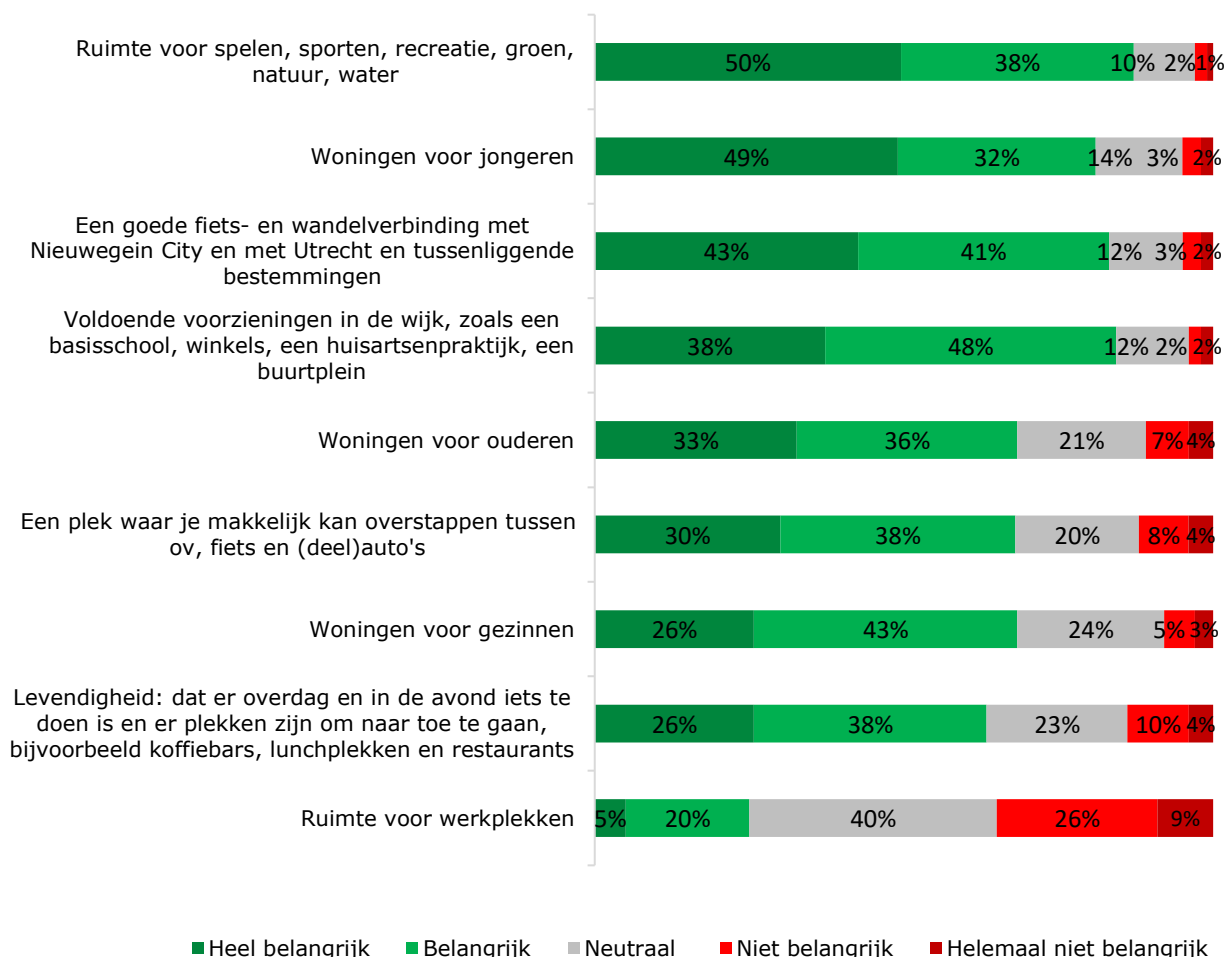
Gemeente Nieuwegein wil een gemengde wijk ontwikkelen met wonen, werken en voorzieningen dichtbij elkaar.”

De respondenten is gevraagd om van een aantal onderdelen aan te geven hoe belangrijk ze deze vinden voor de nieuwe wijk.

In figuur 3 is de volgorde aangehouden van het aandeel dat het onderdeel heel belangrijk vindt. De top 5:

- Ruimte voor spelen, sporten, recreatie, groen, natuur en water: 50%
- Woningen voor jongeren: 49%
- Een goede fiets- en wandelverbinding met City en met Utrecht en tussenliggende bestemmingen: 43%
- Voldoende voorzieningen in de wijk: 38%
- Woningen voor ouderen: 33%

Figuur 3. Hoe belangrijk vindt u de volgende onderdelen voor deze nieuwe wijk? (n = 1.274)

- Het aandeel respondenten dat 'woningen voor jongeren' heel belangrijk vindt, is onder respondenten tussen 18 en 25 jaar (83%) groter dan onder respondenten vanaf 25 jaar (40% tot 52%).

- Het aandeel respondenten dat 'woningen voor ouderen' heel belangrijk vindt, is onder respondenten vanaf 50 jaar (50% tot 52%) groter dan onder respondenten van 18 tot 50 jaar (14% tot 15%).
- Het aandeel respondenten dat 'een plek waar je makkelijk kan overstappen tussen ov, fiets en (deel)auto' heel belangrijk vindt, is onder respondenten van 75 jaar en ouder (45%) groter dan onder respondenten tussen 18 en 50 jaar (23% tot 28%).
- Het aandeel respondenten dat 'voldoende voorzieningen' heel belangrijk vindt, is onder respondenten vanaf 25 jaar (38% tot 45%) groter dan onder respondenten van 18 tot 25 jaar (17%).
- Het aandeel respondenten dat 'levendigheid' heel belangrijk vindt, is onder respondenten van 18 tot 50 jaar (28% tot 33%) groter dan onder respondenten vanaf 50 jaar (13% tot 21%).
- Het aandeel respondenten dat 'ruimte voor spelen, sport, recreatie, groen en natuur' heel belangrijk vindt, is onder respondenten van 25 tot 50 jaar (65%) groter dan onder respondenten van 18 tot 25 jaar en 50 jaar en ouder (28% tot 46%).

In volgorde van het aandeel dat het onderwerp heel belangrijk of belangrijk vindt:

- Ruimte voor spelen, sporten, recreatie, groen, natuur en water: 88%
- Voldoende voorzieningen in de wijk: 86%
- Een goede fiets- en wandelverbinding met City en met Utrecht en tussenliggende bestemmingen: 84%
- Woningen voor jongeren: 81%
- Woningen voor ouderen: 69%
- Woningen voor gezinnen: 69%
- Een plek waar je makkelijk kan overstappen tussen ov, fiets en (deel)auto's: 68%
- Levendigheid: 64%
- Ruimte voor werkplekken: 25%

Behalve het onderdeel werkplekken worden alle onderdelen door ruim meer dan de helft (64% tot 88%) van de respondenten (heel) belangrijk gevonden voor de nieuwe wijk. Een kwart (25%) van de respondenten vindt ruimte voor werkplekken (heel) belangrijk; 35% vindt dit (heel) onbelangrijk.

Bij de toelichting is het volgende aangegeven:

Woningen voor jongeren

Quote:

"Ik vind het belangrijk dat er meer betaalbare woningen gebouwd worden. Starters, en dan met name alleenstaanden, kunnen praktisch geen huis meer kopen."

Quote:

"Mijn kinderen staan al 10 jaar ingeschreven. Ze hebben een vaste baan, relatie, maar kunnen nergens terecht."

Woningen voor ouderen

Quote:

"Als er voldoende woningen voor ouderen zijn, komen gezinswoningen beschikbaar."

Die zijn er genoeg, ze worden alleen niet benut."

Quote:

"Ouderen zouden op 1 moeten staan. Hierdoor krijg je doorstroming in de huizenmarkt."

Ruimte voor werkplekken

Quote:

"Er is in Nieuwegein voldoende bedrijfsruimte. De gemeente moet zich richten op leefbaarheid, niet op meer werkplekken."

Quote:

"Werk kan thuis of in hubs. Geen extra kantoren graag."

Goede overstapplaatsen OV, fiets, (deel)auto

Quote:

"Een tramverbinding waar je je fiets in kan meenemen zou 's avonds echt de aantrekkelijkheid vergroten."

Quote:

"Openbaar vervoer moet eenvoudig blijven. Niet drie keer overstappen om bij City Plaza of Utrecht Centrum te komen."

Goede fiets- en wandelverbindingen

Quote:

"Fiets- en wandelpaden zijn niet alleen mooi, maar vooral ook veilig en goed verlicht. Dat ontbreekt nu nog op veel plekken."

Quote:

"Fietsen en wandelen in het groen is essentieel voor een gezonde leefomgeving."

Voldoende voorzieningen

Quote:

"In een wijk horen gewoon een huisarts, school, supermarkt en sportveld."

Quote:

"Zorg voor voorzieningen vóórdat je woningen bouwt, niet achteraf ertussen proppen."

Levendigheid in de wijk

Quote:

"Nieuwegein is nu een slaapstad. Er is niets te doen voor jongeren."

Quote:

"Geen cityplaza-kopie! Kleinschalige horeca en reuring, maar geen overlast graag."

Ruimte voor spelen, sporten, recreatie, groen, natuur, water

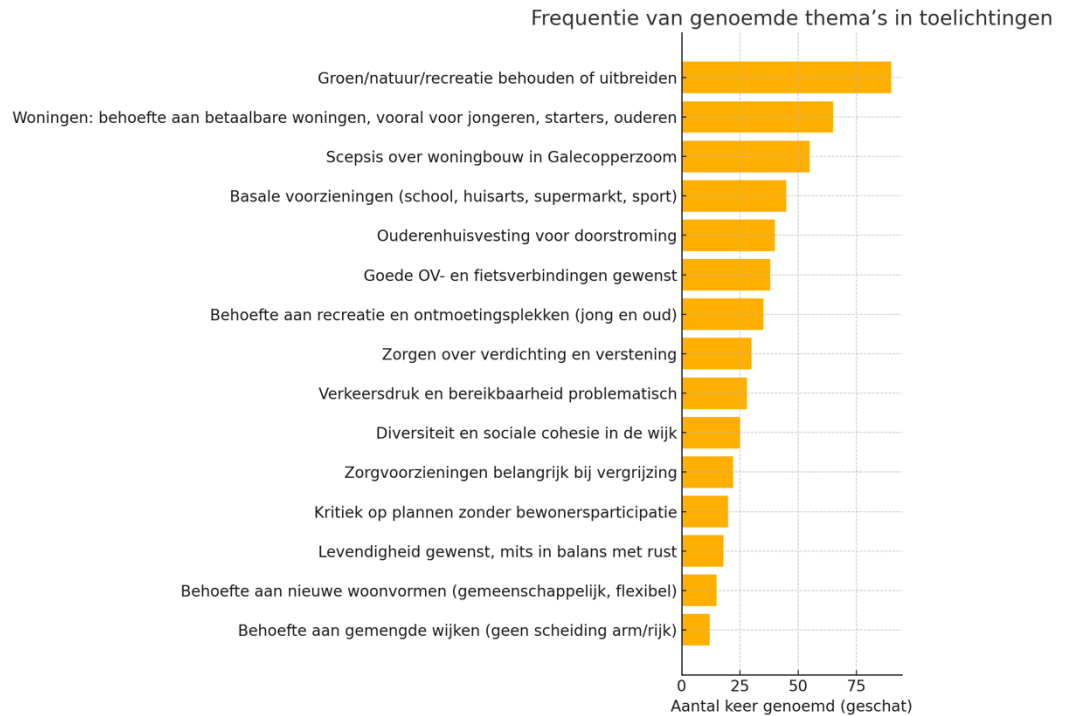
Quote:

"De Galecopperzoom is het laatste stukje echte natuur hier. Laat dat blijven."

Quote:

"We moeten niet alles volbouwen. Er is steeds minder ruimte om te wandelen, sporten en spelen."

Frequentie genoemde punten open antwoorden

“Een groene en gezonde wijk

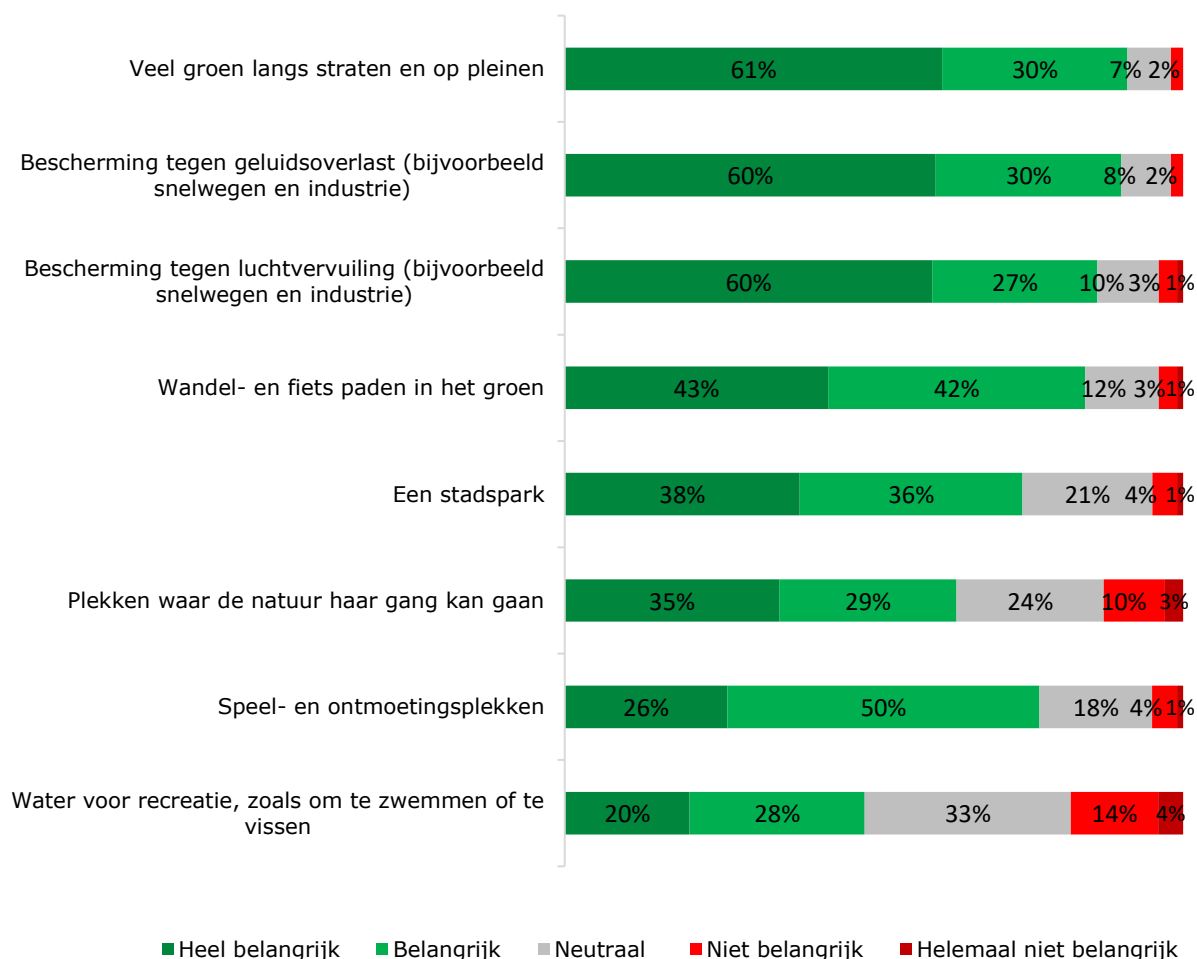
De gemeente wil graag dat de nieuwe wijk groen wordt en uitnodigt tot bewegen.”

De respondenten is gevraagd om van een aantal onderdelen aan te geven hoe belangrijk ze deze vinden voor de nieuwe wijk.

In figuur 4 is de volgorde aangehouden van het aandeel dat het onderdeel heel belangrijk vindt. De top 5:

- Veel groen langs straten en op pleinen: 61%
- Bescherming tegen geluidsoverlast: 60%
- Bescherming tegen luchtvervuiling: 60%
- Wandel- en fietspaden in het groen: 43%
- Een stadspark: 38%

Figuur 4. Hoe belangrijk vindt u de volgende onderdelen voor deze nieuwe wijk? (n = 1.246)

- Het aandeel respondenten dat 'veel groen langs straten en op pleinen' heel belangrijk vindt, is onder respondenten van 25 tot 75 jaar (61% tot 68%) groter dan onder respondenten van 18 tot 25 jaar en respondenten van 75 jaar en ouder (42% tot 45%).
- Het aandeel respondenten dat 'speel- en ontmoetingsplekken' heel belangrijk vindt is onder respondenten van 25 tot 50 jaar (35%) groter dan in de andere leeftijdsgroepen (14% tot 23%).
- Hetzelfde geldt voor 'stadspark': 25-50 jaar: 46%, overig: 24% tot 36%;

- 'Wandel- en fietspaden in het groen': 25-50 jaar: 51%, overig: 26% tot 40%;
- 'Water voor recreatie': 25-50 jaar: 29%, overig: 9% tot 18%;
- 'Plekken waar de natuur haar gang kan gaan': 25-50 jaar: 44%, overig: 20% tot 34%;
- Het aandeel respondenten dat 'bescherming tegen luchtvervuiling' heel belangrijk vindt is onder respondenten vanaf 25 jaar (59% tot 67%) groter dan onder respondenten van 18 tot 25 jaar (37%).

In volgorde van het aandeel dat het onderwerp heel belangrijk of belangrijk vindt:

- Veel groen langs straten en op pleinen: 91%
- Bescherming tegen geluidsoverlast: 90%
- Bescherming tegen luchtvervuiling: 87%
- Wandel- en fietspaden in het groen: 85%
- Speel- en ontmoetingsplekken: 76%
- Een stadspark: 74%
- Plekken waar de natuur haar gang kan gaan: 64%
- Water voor recreatie, zoals om te zwemmen of vissen: 48%

Behalve het onderdeel water voor recreatie worden alle onderdelen door ruim meer dan de helft (64% tot 91%) van de respondenten (heel) belangrijk gevonden voor de nieuwe wijk. Bijna de helft (48%) van de respondenten vindt water voor recreatie (heel) belangrijk.

Bij de toelichting is het volgende aangegeven:

Veel groen langs straten en op pleinen

"Groen langs straten zorgt voor een koelere omgeving, erg belangrijk in het veranderde klimaat."

"Stop met bomenkap. Het zijn de longen van deze buurt."

Speel- en ontmoetingsplekken

"Speelplekken zie ik weinig gebruikt worden, maar ontmoetingsplekken zijn belangrijk voor sociale samenhang."

"Veel speelplezier voor jong en oud, behoud van groen en parken."

Een stadspark

"Ik mis echt groen zoals je dat op de Utrechtse Heuvelrug hebt. Een stadspark is vaak gewoon gras met wat bomen."

"Persoonlijk ben ik meer voor kleinere plukjes groen tussen de woningen dan één groot park."

Wandel- en fietspaden in het groen

"Wandelgebieden met veel groen zijn belangrijk. Het geeft rust en ontspanning."

"Gezond blijven en mooi bewegen door wandelmogelijkheden in het groen."

Water voor recreatie (zoals zwemmen)

"Zwemwater met een strandje of peuterbadje is heel welkom! Zeker nu het buitenzwembad is gesloten."

"Een openbare recreatieplas voor zwemmen mist in deze omgeving. Down Under is tegen betaling en niet voor iedereen toegankelijk."

Plekken waar de natuur haar gang kan gaan

"De natuur moet beschermd worden en haar gang kunnen gaan. We nemen al veel leefgebied af."

"Natuurinclusief bouwen: vogels, vleermuizen, bijen... alles moet kunnen leven in de wijk."

Bescherming tegen geluidsoverlast

"Het beschermen tegen geluid vind ik het allerbelangrijkste."

"Wij wonen vlakbij de snelweg. Slapen met het raam open kan niet door het lawaai."

"Geluidswal A12 is al in 2015 toegezegd, maar nog steeds niets gerealiseerd."

Bescherming tegen luchtvervuiling

"Luchtvervuiling op nummer 1! Dagelijks zie ik fijnstof, ruik ik de gassen, hoor ik het verkeer."

"Nieuwegein scoort al slecht op luchtkwaliteit, wat gaat er nu echt verbeteren?"

"We liggen tussen snelwegen in. Hierdoor is de luchtkwaliteit slecht en moet groen behouden blijven."

“Verkeer en vervoer

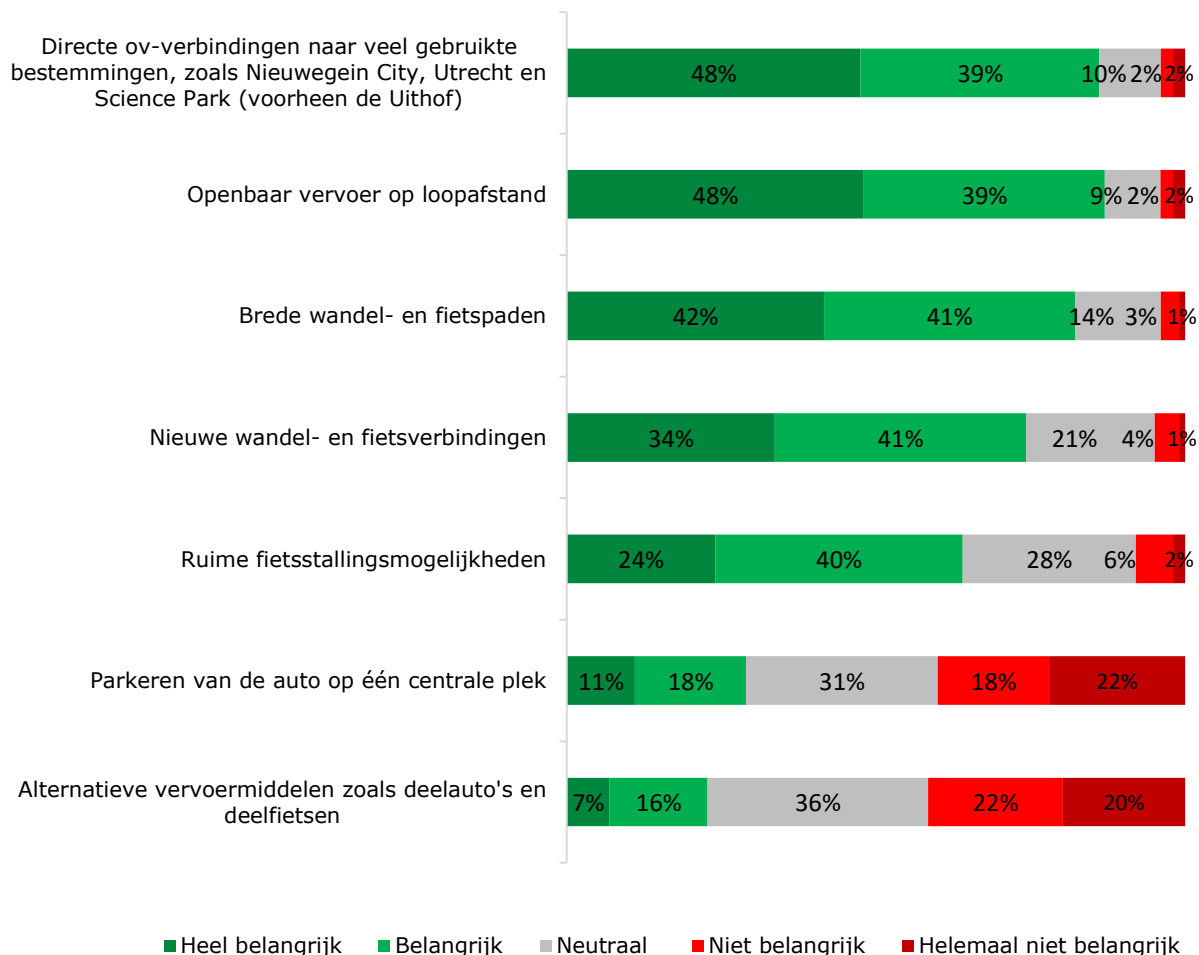
De gemeente heeft vastgelegd dat lopen, fietsen en openbaar vervoer voorrang krijgen boven het gebruik van de auto. Dit kan op verschillende manieren.”

De respondenten is gevraagd om van een aantal maatregelen aan te geven hoe belangrijk ze deze vinden om lopen, fietsen en openbaar vervoer aantrekkelijker te maken.

In figuur 5 is de volgorde aangehouden van het aandeel dat maatregel heel belangrijk vindt. De top 5:

- Directe ov-verbindingen naar veel gebruikte bestemmingen: 48%
- Openbaar vervoer op loopafstand: 48%
- Brede wandel- en fietspaden: 42%
- Nieuwe wandel- en fietsverbindingen: 34%
- Ruime fietsstallingsmogelijkheden: 24%

Figuur 5. Wilt u hieronder per maatregel aangeven hoe belangrijk u deze vindt om lopen, fietsen en openbaar vervoer aantrekkelijker te maken? (n = 1.234)

- Het aandeel respondenten dat 'openbaar vervoer op loopafstand' heel belangrijk vindt is onder respondenten vanaf 50 jaar (56% tot 58%) groter dan onder respondenten van 18 tot 50 jaar (35% tot 41%);
- Het aandeel respondenten dat 'brede fiets- en wandelpaden' heel belangrijk vindt, is onder respondenten vanaf 25 jaar (41% tot 48%) groter dan onder respondenten van 18 tot 25 jaar (21%);
- Het aandeel respondenten dat 'nieuwe wandel- en fietsverbindingen' heel belangrijk vindt is onder respondenten van 50 tot 75 jaar (41%) groter dan onder respondenten in de andere leeftijdsgroepen (19% tot 32%);
- Het aandeel respondenten dat 'ruime fietsstallingsmogelijkheden' heel belangrijk vindt, is onder respondenten vanaf 25 jaar (20% tot 30%) groter dan onder respondenten van 18 tot 25 jaar (9%).

In volgorde van het aandeel dat de maatregel heel belangrijk of belangrijk vindt:

- Directe ov-verbindingen naar veel gebruikte bestemmingen: 87%
- Openbaar vervoer op loopafstand: 87%
- Brede wandel- en fietspaden: 83%
- Nieuwe wandel- en fietsverbindingen: 75%
- Ruime fietsstallingsmogelijkheden: 64%
- Parkeren van de auto op één centrale plek: 29%
- Alternatieve vervoermiddelen zoals deelauto's en deelfietsen: 23%

Behalve de maatregelen parkeren van de auto op één centrale plek en alternatieve vervoermiddelen, worden alle onderdelen door ruim meer dan de helft (64% tot 87%) van de respondenten (heel) belangrijk gevonden om lopen, fietsen en openbaar vervoer aantrekkelijker te maken. Ruim een kwart (29%) vindt parkeren van de auto op één centrale plek een (hele) belangrijke maatregel en 23% alternatieve vervoermiddelen. Veertig procent vindt parkeren op één centrale plek (heel) onbelangrijk en 42% vindt alternatieve vervoermiddelen heel onbelangrijk.

Bij de toelichting is het volgende aangegeven:

Openbaar vervoer op loopafstand

- "OV voor inwoners zonder studentenkaart en 65+ kaart een dure aangelegenheid. Wil je mensen in het OV, maak het gratis voor inwoners van het gebied."
- "Heel belangrijk, maar maak openbaar vervoer dan ook betaalbaar of gratis."
- "I.v.m. de vergrijzing indien mogelijk graag de bushalte op loopafstand."

Directe OV-verbindingen naar populaire bestemmingen (zoals City, Utrecht)

- "Als automobilititeit werkelijk in P+R's concentreert voor bewoners, is goed en betrouwbaar OV op loopafstand een kritieke voorwaarde."
- "Mee eens, mits ook aan reistijd gedacht wordt. OV kost onevenredig veel tijd als je NIET naar het centraal station in Utrecht wilt."
- "Directe verbinding naar de Vianen lekbrug bushub van belang."
- "Openbaar vervoer is te duur. Als ik met mijn gezin naar Utrecht wil is de auto goedkoper en makkelijker."

Brede fiets- en wandelpaden

- "Wandel en fietspaden moeten (als die er komen) wel verlicht worden, dat is echt nu een drama in heel Nieuwegein."
- "Verkeerslichten instellen zodat fietsers voorrang krijgen."
- "Bij de aanleg van fietsroutes moet aandacht zijn voor de sociale veiligheid ervan. [...] Daarom: zo min mogelijk fietstunnels."
- "Kwaliteit van fietspaden is ook belangrijk. Op veel plekken in Nieuwegein is de kwaliteit slecht."

Nieuwe wandel- en fietsverbindingen

- "Zorg dat OV en fietspaden eerder klaar zijn dan de woningen!"
- "Een beweeglint tussen groen is wenselijk."
- "Alles hangt af van snelle, veilige en comfortabele fietsroutes naar het centrum van Nieuwegein en Utrecht toe, met voorrang voor de fietser!"
- "Goede directe fietsroute naar de Uithof! [...] Veel te omslachtig, teveel stoplichten en duurt te lang."

Ruime fietsparkeervoorzieningen

- "Nieuwegein heeft meer plekken nodig om Bolt fietsen te kunnen stallen."
- "Zou ook fijn zijn als eventuele fietsenstalling bewaakt is zodat je met een gerust hart je fiets kan laten staan als je met het OV weggaat."
- "Deelfietsen zijn onnodig en clutter in het straatbeeld."
- "Deelfietsen geven alleen maar overlast."

Parkeren van de auto op centrale plek aan rand van de wijk

- "Parkeren op een centrale plaats gaat niet lukken. Bewoners willen de auto het liefst voor de deur."
- "Zorg ervoor dat mensen bij hun woning kunnen parkeren. Ga jij met bomvolle boodschappentassen sjouwen?"
- "Parkeren op afstand kan voor een hogere kwaliteit in de wijken zorgen, alleen moet de afstand tot woningen niet te ver zijn."
- "Ik ben tegen een autovrije wijk met alleen parkeergelegenheid aan de rand van de wijk."

Alternatieve vervoersmiddelen zoals deelauto's en deelfietsen

- "Alternatieve vervoersmiddelen zoals deelauto's en deelfietsen gaan naar mijn mening alleen maar voor overlast zorgen."
- "Bolt fietsen zijn een goed alternatief voor taxi's."
- "Deelauto's aan rand van wijken of op OV-stations, of valetservice voor hen die afhankelijk zijn van een auto."
- "Ik wil de auto gewoon voor de deur kunnen parkeren en niks deelauto."

“Ontmoeten

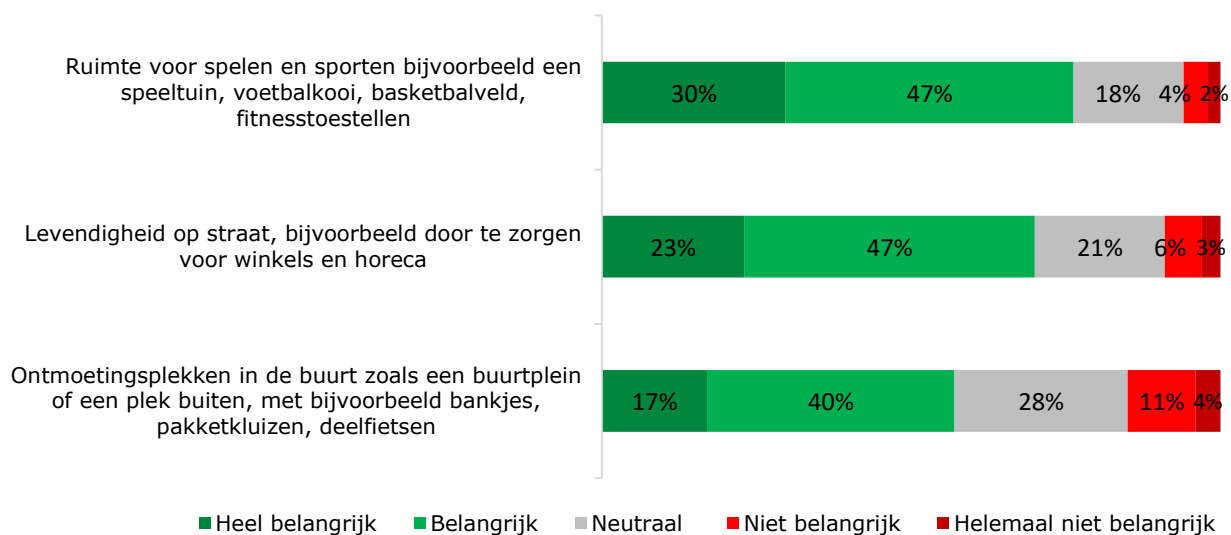
De gemeente vindt het belangrijk om sociaal contact in de wijken te stimuleren. Dat kan op verschillende manieren.”

De respondenten is gevraagd om van een aantal manieren aan te geven hoe belangrijk ze deze vinden.

In figuur 6 is de volgorde aangehouden van het aandeel dat maatregel heel belangrijk vindt. De top 3:

- Ruimte voor spelen en sporten: 30%
- Levendigheid op straat: 23%
- Ontmoetingsplekken in de buurt: 17%

Figuur 6. Wilt u hieronder per manier aangeven hoe belangrijk u dit vindt? (n = 1.228)

- Het aandeel respondenten dat 'ontmoetingsplekken in de buurt' heel belangrijk vindt, is onder respondenten vanaf 25 jaar (18% tot 21%) groter dan onder respondenten van 18 tot 25 jaar (5%);
- Het aandeel respondenten dat 'ruimte voor spelen en sporten' heel belangrijk vindt, is onder respondenten van 25 tot 50 jaar (37%) groter dan in de andere leeftijdsgroepen (23% tot 25%).

In volgorde van het aandeel dat de manier heel belangrijk of belangrijk vindt:

- Ruimte voor spelen en sporten: 77%
- Levendigheid op straat: 70%
- Ontmoetingsplekken in de buurt: 57%

De manieren ruimte voor spelen en sporten en levendigheid op straat worden door 70% of meer (heel) belangrijk gevonden. De manier ontmoetingsplekken in de buurt wordt door 57% (heel) belangrijk gevonden.

Bij de toelichting is het volgende aangegeven:

Levendigheid op straat (winkels, horeca)

Demonstratieve quotes:

- "Nieuwegein zou vooral na 18 uur wat levendiger kunnen zijn."
- "We missen in Nieuwegein vooral stapgelegenheid voor 16+: kroegen en clubs."
- "Winkels kan je opzoeken. Denk dat het belangrijker is, dat er voldoende speelgelegenheid voor kinderen is."
- "Ik woon graag in een rustige wijk. Maar ik heb nog geen kinderen die graag buiten spelen."
- "Niet teveel horeca!"

Ontmoetingsplekken in de buurt (pleintjes, bankjes, pakketkluisen, etc.)

Demonstratieve quotes:

- "Een mooi groen park met veel bankjes doet wonderen."
- "Een buurtplein is leuk, maar trekt vaak alleen hangjongeren."
- "Zorg dat bewoners in een flat of een straat elkaar ontmoeten. Houd hiermee rekening met de bouw."
- "Een pakketkluis is geen ontmoetingsplek. Dan moet je er iets bij verzinnen zoals een café."
- "De ervaring is dat ontmoetingsplekken / hangplekken meer overlast geven dan plezier."

Ruimte voor spelen en sporten (speeltuin, sportveld, toestellen)

Demonstratieve quotes:

- "Zorg vooral voor veilige plaatsen waar de kleintjes kunnen spelen."
- "Graag meer speelvoorzieningen voor kinderen, met alleen een glijbaan heb je de meeste kindjes niet heel blij."
- "Bij speeltoestellen moet wel rekening gehouden worden met hangjongeren."
- "Fitnessstoestellen worden nauwelijks gebruikt."
- "Maak gebruik van hofjes achter woningen, waar kinderen veilig kunnen spelen met buurtkinderen."

Samenvatting van aanvullende punten uit de toelichtingen

Zorgen over overlast en veiligheid

- Speel- en ontmoetingsplekken kunnen leiden tot hangjongeren, geluidsoverlast, zwerfafval of onveilige situaties (zoals kapotte flesjes of naalden).
- Wens voor sociale controle, goede verlichting, zichtbaarheid en beperking van avond- of nachtelijke overlast.

Wens voor specifieke typen voorzieningen

- Voorkeur voor rustige groene plekken boven drukke pleinen of horeca.

- Behoeftte aan kleinschalige horeca zoals koffietenten, biologische winkels, buurthuizen en plekken voor rustige ontmoeting.
- Suggesties voor minder gangbare sporten zoals honkbal, softbal of skatevoorzieningen.

Kritiek op standaardinvulling en containerbegrippen

- Twijfel aan het effect van plekken als pakketkluisen of deelfietsstations als ontmoetingsplekken.
- Behoeftte aan écht sociaal contact via voorzieningen als een buurthuis of bibliotheek.
- Sommigen geven nadrukkelijk de voorkeur aan rust boven levendigheid, zeker dicht bij de woning.

“Een wijk als voorbeeld en mogelijke negatieve effecten

We zijn benieuwd of u een plek of wijk in of buiten Nederland kent die u een goed voorbeeld vindt voor de nieuwe wijk in Nieuwegein.

Verder horen we graag van u of er mogelijke negatieve effecten zijn waar we rekening mee moeten houden.”

De respondenten is gevraagd of zij plekken of wijken in Nederland of daarbuiten kennen waar Nieuwegein een voorbeeld aan kan nemen.

1. Houten (87 keer genoemd)

Waarom? Veel groen, veilige fietspaden, autoluwe opzet, kinderen kunnen zelfstandig op pad.

2. Leidsche Rijn (Utrecht) (53 keer genoemd)

Waarom? Goede mix van wonen, groen, voorzieningen; Maximapark vaak genoemd.

3. Galecop (Nieuwegein zelf) (42 keer genoemd)

Waarom? Veel groen, voorzieningen op orde, ruim opgezet.

4. Ecowijken / groene steden (zoals Eva Lanxmeer, Wageningen, Almere Duin)

Waarom? Duurzaam, groen, biodiversiteit, toekomstgericht.

5. Steden met levendige openbare ruimte (zoals Utrecht-Oost, IJsselstein, Zeist)

Waarom? Horeca, ontmoetingsplekken, karakter en sfeer.

6. Wijken met autoluwe of ondergrondse parkeervisie

Waarom? Meer ruimte voor mensen, minder overlast.

“In het koersdocument komt te staan hoe er een fijne en leefbare wijk kan komen die van waarde is voor de hele stad Nieuwegein. Ook is er aandacht voor welke mogelijke negatieve effecten er zijn en hoe we die zoveel mogelijk kunnen voorkomen of beperken.”

De respondenten is gevraagd of er mogelijke negatieve effecten zijn waar de gemeente rekening mee moet houden en/of ze zich ergens zorgen over maken.

Mobiliteit en bereikbaarheid

- Angst voor **verkeersdrukte**, files op bestaande wegen en slechte **ontsluiting** van de wijk.
- Onvrede over **parkeerproblemen** of plannen voor **autoluwe wijken** die de bereikbaarheid voor ouderen of gezinnen beperken.
- Bezorgdheid over **overvolle OV-verbindingen** en te late aanleg van openbaar vervoer.

Groen en natuur

- Zorgen over het **verdwijnen van natuur en groenvoorzieningen**, inclusief plekken als het Galecopperpark en wandelgebieden.
- **Versnippering van het landschap** en verlies aan biodiversiteit.
- Behoud van **groene buffers** tussen woonwijken en snelwegen (zoals Utrecht-Nieuwegein).

Woningbouw en leefbaarheid

- **Te veel hoogbouw** wordt als bedreiging voor de leefkwaliteit genoemd.
- **Gebrek aan betaalbare woningen** voor jongeren, starters en ouderen.
- **Te hoge dichtheid** van bebouwing zorgt voor minder ruimte, rust en privacy.

Gezondheid en milieu

- Zorgen over **luchtverontreiniging** en **geluidsoverlast**, vooral vanwege de nabijheid van snelwegen (A2/A12).
- Risico's door fijnstof, uitstoot en **klimaatstress** (zoals hittestress en wateroverlast).
- Angst voor **slechte woonkwaliteit** bij bouwen langs drukke wegen.

Veiligheid en sociale cohesie

- Angst voor **hangjongeren**, vandalisme en criminaliteit.
- Zorgen over **sociale segregatie**: te eenzijdige bewonersgroepen, of concentratie van sociale huur.
- Behoeftte aan **toezicht, handhaving** en goede **sociale controle** in de wijk.

Voorzieningen en infrastructuur

- Vrees dat **voorzieningen achterblijven** bij woningbouw: scholen, huisartsen, winkels en kinderopvang.
- Zorgen dat wijk wordt opgezet zonder voldoende plek voor **ontmoeting**, sport en recreatie.
- Bezorgdheid over **bereikbaarheid hulpdiensten** bij smalle straten of slecht ontwerp.

“Verder in gesprek

In mei 2025 organiseren we bijeenkomsten om verder in gesprek te gaan over onderwerpen die u belangrijk vindt.”

De respondenten is gevraagd over welke onderwerpen zij het belangrijk vinden dat de gemeente daar verder over in gesprek gaat met inwoners. Ze konden maximaal 3 antwoorden kiezen.

De opzet van de nieuwe wijk wordt het meest genoemd, door 59% van de respondenten, gevolgd door wat voor woningen en voor wie (55%).

Parken, natuur en groene wandel- en fietsroutes wordt door 46% genoemd en het verkeer door 42% (figuur 7).

Figuur 7. Over welke onderwerpen vindt u het belangrijk dat de gemeente verder met inwoners in gesprek gaat? (n = 1.192)

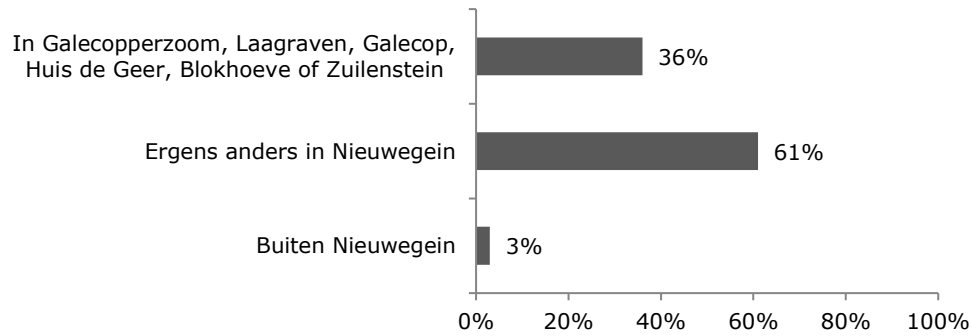

De respondenten is gevraagd of de gemeente hen mag benaderen met een uitnodiging voor deze gesprekken. 430 respondenten hebben daar bevestigend op geantwoord.

De ontwikkelingen rondom Groot Merwede zijn te volgen op de website www.ikbennieuwegein.nl/grootmerwede. Het is daarnaast ook mogelijk om per e-mail een nieuwsbrief te ontvangen. 657 respondenten willen deze nieuwsbrief via e-mail ontvangen.

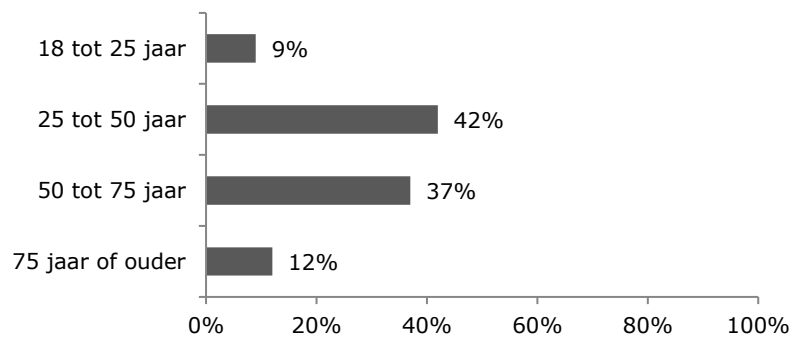
De respondenten is gevraagd waar ze wonen. Van hen woont 36% in Galecopperzoom, Laagraven, Galecop, Huis de Geer, Blokhoeve of Zuilenstein. Bijna twee derde (61%) woont ergens anders in Nieuwegein en 3% woont buiten Nieuwegein (figuur 8).

Figuur 8. Waar woont u? (n = 1.178)

Van de respondenten is 42% tussen 25 en 50 jaar en 37% 50 tot 75 jaar. Negen procent is tussen de 18 en 25 jaar en 12% 75 jaar of ouder (figuur 9).

Figuur 9. Wat is uw leeftijd? Gewogen verdeling (n = 1.178)

De respondenten is gevraagd of ze een terugkoppeling van dit onderzoek willen ontvangen per e-mail: 626 respondenten hebben bevestigend geantwoord.